

ע"פ 3503/16 - מדינת ישראל נגד סדיק נימר

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3503/16

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

המערערת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: סדיק נימר

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בנצרת
בת"פ 15-04-37580 מיום 13.3.2016 שניתן על-ידי
השופט ג' אזולאי

תאריך הישיבה: כ"ז בחשון
התשע"ז (28.11.2016)

בשם המערערת: עו"ד דפנה פינקלשטיין

בשם המשיב: עו"ד איברהים כנאענה

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

עמוד 1

השופט נ' סולברג:

1. ערעור המדינה על קולת העונש שהושת על המשיב בגזר הדין של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ג' אזולאי) בת"פ 15-04-37580, מיום 13.3.2016: 42 חודשי מאסר בפועל ומאסר על-תנאי.

2. המערער הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות. ביום 28.11.2014 צעד דוד יעקובי (להלן: המתלונן), חלפן כספים, בן 62, בחניון מלון 'קיסר' בטבריה כשהוא נושא בתיק שעל גבו ובכיסו מעילו סכום כסף בסך של 150,000 ₪; חלקו בשקלים, חלקו במטבע זר. המשיב צעד לעבר המתלונן כשהוא אוחז באלה, וכשחלף על פניו החל להכותו עם האלה בראשו ועל פניו. כתוצאה מהמכות, נפל המתלונן ארצה. המשיב נטל את תיק הגב של המתלונן ואף הפשיט ממנו את מעילו. נסיונותיו של המתלונן להתנגד בעודו שוכב על הרצפה לא צלחו, המשיב נמלט מהמקום עם התיק, המעיל וכל תכולתם, בהותירו את המתלונן חבול ומדמם על הרצפה. למתלונן נגרמו חבלות עם שריתות שטחיות בראש ובפנים, המטומה חיצונית פריאורביטאלית בעין ימין, שפשופים באף ובמצח, המטומות קטנות בעפעפיים, חבלות במרפקים ובברכיים; וכמו כן עלה חשד לשבר בדופן לטרלי סינוס מקסילרי מימין.

3. בית המשפט המחוזי סקר את טענות ב"כ הצדדים לענין העונש, נדרש לעברו הפלילי של המשיב, לאמור בתסקיר שירות המבחן, ונפנה לקבוע את גזר הדין ההולם בנסיבות העניין. תחילה עמד בית המשפט המחוזי על הערכים החברתיים המוגנים, שבהם פגע המשיב - זכות הקניין, הזכות לשלמות הגוף ובטחון הציבור: "לכל אדם הזכות ללכת בבטחה ברחובות העיר" (פסקה 13 לגזר הדין). בית המשפט המחוזי ציין, כי עבירת השוד היא עבירת אלימות קשה הפוגעת לא רק בנפגע העבירה לבדו, אלא גם בתחושת הבטחון של הציבור בכללותו. בית המשפט המחוזי ציין כי השוד בוצע באלימות ותוך שימוש בנשק קר. המשיב תקף את המתלונן, ויכל לגרום לו נזק רב בשים לב לגילו ולנוכח האלימות שהופנתה כלפיו. אלמלא הצליח המשיב במעשיו, קרי, לקחת מהמתלונן את תיקו ואת מעילו, על תכולתם, יתכן והאלימות היתה נמשכת, מתעצמת וגורמת לתוצאה קשה עוד יותר. במנין שיקוליו הביא בית המשפט המחוזי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ושקל גם את התכנון שקדם לביצוע העבירה, הנזק שנגרם כתוצאה מביצועה, והסיבות שהביאו את המשיב לעשותה. לחובתו שקל בית המשפט את חומרת המעשים, את מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, את הנזק שהיה עשוי להיגרם ממעשיו ואת הרקע לביצועם. כמו כן הביא בית המשפט המחוזי בחשבון את עברו הפלילי של המשיב, את התרשמות שירות המבחן לפיה קיים ספק באשר למוטיבציה לשינוי באורחות חייו, וקיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עבריינית בעתיד. במסגרת שיקוליו לקולא, התחשב בית המשפט המחוזי בגילו של המשיב, בהודאתו בעובדות כתב האישום, ובנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות כמפורט בתסקיר שירות המבחן.

4. בית המשפט המחוזי סקר את מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, והגיע לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם נע בין 36 ל-48 חודשי מאסר, ודן את המשיב לעונשים כנ"ל.

מכאן הערעור שלפנינו.

עמוד 2

5. בערעורה טענה ב"כ המדינה על קולת העונש שבאה לידי ביטוי בשניים אלה: תקופת מאסר קצרה, ואי-פסיקת פיצויים. לא בשוד "רגיל" עסקינן, לא בחטיפת תיק או מכשיר טלפון נייד של עובר אורח מזדמן, אלא בשוד מתוכנן, אלים ואכזרי של חלפן כספים מבוגר אשר נשא בתיקו ובכיסו מעילו סך של כ- 150,000 ₪. המשיב לא הסתפק בנטילת תיקו של המתלונן, אלא אף הפשיט אותו ממעילו ונמלט מהמקום עם שללו כשהוא מותיר את המתלונן חבול ומדמם על הרצפה. המשיב בחר יעד "איכותי" לביצוע השוד, ותוצאותיו קשות מנשוא: מקור פרנסתו של המתלונן נגדע ועולמו חרב עליו. עוד כהנה וכהנה טענה ב"כ המדינה, דברים נכוחים. ברם, משהסתבר כי לאחר מעשה נדון המשיב בתיק אחר לשתי שנות מאסר, כך שבסך הכל הוא שפוט כיום לחמש וחצי שנות מאסר, המלצנו לב"כ המדינה לצמצם את ערעורה לנושא הפיצויים, ולזנוח את עניין המאסר. ב"כ המדינה הסכימה. נציין אך זאת, כי מלכתחילה היה טעם בהגשת הערעור, עונש המאסר שהושת על המשיב אינו משקף את מלוא חומרת מעשיו ותוצאותיהם, ואלמלא אותן שנתיים נוספות שנגזרו עליו בעניין אחר, תקופת המאסר הכוללת שהוא עתיד לרצות, ושאר נסיבות אישיות שקיבלו ביטוי בתסקיר שירות המבחן, היינו מחליטים להחמיר בעונשו, ולהאריך את תקופת מאסרו.

6. אשר לפיצויים. בית המשפט המחוזי ציין בגזר הדין בסקירת טיעוני ב"כ המדינה לעניין העונש, כי זו ביקשה, בין היתר, לפסוק "פיצוי למתלונן שיתקרב לגובה סכום הגניבה". בהמשך גזר הדין, אין דיון בעניין זה, ולא חיוב בפיצויים. הנושא נשמט משום מה. ב"כ המשיב טען כי ניתן אולי להצדיק פסיקת פיצויים בשיעור נמוך, אך מכל מקום, אין מניעה למתלונן להגיש תביעה כספית, אין לדעת אם נגרמו לו נכויות, ואם קיים קשר בין הפגיעה שנגרמה לו בזמן האירוע לבין מצבו הרפואי היום. אנו סבורים כי נושא פסיקת הפיצויים אכן טעון תיקון. דרכו של המתלונן להגיש תביעה אזרחית פתוחה לפניו, טענותיו-שלו וטענות המשיב מנגד, שמורות להם בגדרי ההליך האזרחי, אך מן הדין ומן הצדק לחייב את המשיב לשלם למתלונן סכום כסף, בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לפיצוי, ולו חלקי, בגין הנזק והסבל שנגרמו לו. בהתחשב בכלל האמור לעיל, החלטנו לחייב את המשיב לשלם למתלונן סך של 150,000 ₪.

ניתן היום, ד' בכסלו התשע"ז (5.12.2016).

שופט

שופט

שופטת